

Pardubické simulační centrum slaví deset let,
vycvičilo přes 2 000 pilotů

V EVROPĚ BEZKONKURENČNÍ

Za deset let více než dva tisíce pilotů, ale i leteckých návodčích a letovodů z deseti zemí světa absolvovalo výcvik v taktickém simulačním centru podniku LOM Praha na pardubickém vojenském letišti. Centrum nabízí simulátory letounů L-159 Alca, JAS-39 Gripen a nově i F-16 Fighting Falcon. Ze tří čtvrtin zde výuku absolvovali vojáci české armády, další piloti byli například ze Slovenska, Nigérie, Thajska či USA.

Stejně jako v jiných vyspělých letectvech, i ve Vzdušných silách Armády ČR jsou nedílnou součástí výcvikového systému moderní simulační technologie. Začínající vojenští piloti se s prvními simulátory setkávají už v rámci Centra leteckého výcviku v Pardubicích, součástí státního podniku LOM Praha, kde na nich nacvičují především takzvané kabinové postupy neboli CPT (Cockpit Procedure Training). Ti, kteří jsou pak zařazeni k taktickému

letectvu, mají na 21. základně taktického letectva v Čáslavi k dispozici maximálně realistické simulátory kategorie FMS (Full Mission Simulator) jak pro letoun L-159 Alca, tak i pro JAS-39C Gripen. Na nich pravidelně trénují celé spektrum letových úkolů, nouzové postupy za letu a některé typy bojových misí. Právě úkoly bojového použití představují vrchol výcvikové osnovy a současně hlavní náplň práce pilotů taktického letectva. Zejména

Průběh letu, ale i další údaje lze sledovat na velkoplošných obrazovkách.

A fakta

Středisko má k dispozici celkem devět simulátorů, čtyři jednoduché s třemi LCD monitory a dotykovým displejem a pět složitějších kabinových, kde se obraz promítá na sférickou plochu. Nechybí zde ani pracoviště pro předstunuté letecké návodčí (FAC – Forward Air Controller) a jsou zde k dispozici i obrazovky pro pozorovatele. Od svého zahájení provozu v roce 2011 v pardubickém centru uspořádali 166 výcvikových kurzů, přičemž Armáda ČR využila 122 kurzů, zahraniční klienti 44. Školili se zde příslušníci vzdušných sil Slovenska, Nigérie, Thajska, Rakouska, Iráku, Brazílie a Národní gardy USA.

po zavedení letounů JAS-39C/D Gripen do výzbroje českého letectva se ale ukázalo, že výcvik pokročilejší bojové taktiky je se skutečnými letouny příliš nákladný a v podmínkách českého vzdušného prostoru s hustým civilním provozem často téměř nemožný. Jde například o komplexní mise COMAO (Composite Air Operations), jichž se účastní mnohdy i desítky strojů, nebo třeba vzdušný boj BVR (Beyond Visual Range), při němž se protivníci navzájem nevidí a bojují na vzdálenost desítek kilometrů s použitím protiletadlových řízených střel středního dosahu.

Výrazně levnější výcvik

Moderní simulační centrum naštěstí umožňuje i takový druh výcviku podstatně zlevnit a zefektivnit. Navíc, díky řadě pracovišť lze simulovat skutečně reálné prostředí, zapojit

i řadu dalších prvků do scénářů výcviku. Součástí takových scénářů pak většinou bývají také radarové řídicí bojového použití GCI (Ground Control Intercept) a předstunuté letecké návodčí FAC/JTAC (Forward Air Controller / Joint Terminal Attack Controller), jejichž pracoviště mají v TSC také vlastní simulátory. Vysokou úroveň simulovaného výcviku může TSC nabízet i díky tomu, že v něm pracuje i několik bývalých vojenských pilotů s bohatými zkušenostmi z taktického létání včetně strojů JAS-39C/D Gripen. Ti jsou tak schopni navrhovat a vytvářet realistické scénáře a při samotném výcviku pak třeba řídit činnost počítačově generovaných entit. Snahou je nastavit každé cvičení tak, aby mělo pro cvičící maximální přínos s ohledem na jejich aktuální úroveň. Převáděno do praxe, žádná mise by neměla být pro piloty příliš snadná,

ale ani příliš náročná. Na tomto místě je ale nutné zdůraznit, že TSC taktiku vzdušného boje jako takovou přímo nevyučuje. Jde totiž o know-how, jež si každé letectvo vytváří samostatně a simulační středisko k tomu pouze nabízí efektivní prostředí a nástroje. I proto je od počátku činnosti věnována maximální pozornost ochraně pracovišť v zabezpečené simulační hale utajovaných informací a centrum je certifikováno pro výcvik v utajovaném i neutajovaném režimu.

Nově i F-16

Centrum nabízí simulační technologii pro proudové letouny, které využívá Armáda ČR, tedy JAS-39 Gripen, L-159 Alca a nově také F-16C Fighting Falcon. „Nemůžeme samozřejmě ustrnout, jsou zde neustálé modernizace. Přihlížíme k potřebám našich armádních

pilotů, ale i ohlasů ze zahraničí. Jedním z takových příkladů je nasazení nového prvku v podobě možnosti simulace letounu F-16,“ vysvětlil Jiří Protiva, ředitel LOM Praha, s. p., důvod, proč bylo centrum v loňském roce rozšířeno i o tento letoun. Konkrétně pak jde asi o nejpoužívanější konfiguraci ve standardu Block 50/52. I v tomto případě je kokpit tvořen dotykovým displejem a realistickým zpracováním a plně funkčními pákami HOTAS, které vyrobila dceřiná společnost VR Group. Díky počtu simulátorů i rozsahem výcvikových místností a jednotlivých sekcí dnes Taktické simulační centrum v Pardubicích nemá v Evropě přímou konkurenci.

Text a foto: Michal Voska